

መጽሐፈ ዳንኤል - ቁጥር 4 ምዕራፍ 17

የትንቢታዊ ራእዮች መገለጥ፡ በዳንኤል ተሞክሮ የመጨረሻዎቹን ዘመናት መረዳት

Jeff Pippenger

2024-01-17

ሁሉም ነቢያት ከኖሩበት ዘመን ይልቅ ስለ መጨረሻው ዘመን ይበልጥ ይናገራሉ።

“እያንዳንዱ ከጥንቱ ነቢያት የተናገረው ለራሳቸው ዘመን ከሆነ ይልቅ ለእኛ ዘመን ይበልጥ ነበር፤ ስለዚህም ትንቢታቸው ለእኛ ኃይል ያለው ነው። ‘ይህም ሁሉ ለእነርሱ እንደ ምሳሌ ሆኖ ደረሰባቸው፤ የዓለምም ፍጻሜ ላይ የደረሰን እኛን ለማስጠንቀቅ ተጽፎአል።’ 1 ቆሮንቶስ 10:11። ‘እነዚህን ነገሮች ለራሳቸው ሳይሆን ለእኛ ያገለግሉ እንደ ነበር ለእነርሱ ተገለጠላቸው፤ እነዚህም አሁን ከሰማይ በተላከው በመንፈስ ቅዱስ ወንጌልን በሰበኩላችሁ ሰዎች ለእናንተ ተነግረዋል፤ መላእክትም ሊመለከቱት የሚችሉት ነገር ነው።’ 1 ጴጥሮስ 1:12።”

“መጽሐፍ ቅዱስ መዝገቦቹን ሁሉ ለዚህ የመጨረሻ ትውልድ አካላት አንድ ላይ አስፈላጊ አድርጎልኩ። በብሉይ ኪዳን ታሪክ ውስጥ ያሉት ታላላቅ ክስተቶችና ከባድ ሥርዓታዊ አድራጎች ሁሉ በእነዚህ የመጨረሻ ዘመናት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተደግመው ነበር፤ እንዲሁም እየተደገሙ ናቸው።”

Selected Messages, book 3, 338, 339.

ዳንኤል በመጨረሻዎቹ ዘመናት በትንቢታዊው ቃል አማካይነት እንደ ተበተኑ የደረሱበትን እውቀት ያገኙ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ይወክላል። ለዚያ እውነታ ሲነቁ፣ ዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ያለውን ጸሎት እንዲፈጽሙ ይጠየቃሉ፤ እንዲሁም የምሕረት ዘመን ከመዘጋቱ ጥቂት በፊት የሚፈታውን የመጨረሻውን ትንቢታዊ ምስጢር ለማስተዋል የሚሆን ጸሎት እንዲያቀርቡ ይጠየቃሉ፤ ይህም በዳንኤል በምዕራፍ ሁለት ያለው ጸሎት ተወክሎ እንደሚታይ ነው። እነርሱ ወደ ዳንኤል ልምምድ ከገቡ፣ እና ሲገቡ፣ መልአኩ ገብርኤል “ጥበብና ማስተዋል” እንዲሰጣቸው ለዚያ ዓላማ ይነካቸዋል፤ ያሳውቃቸዋልም፣ ይናገራቸዋልም። ጥበቦቻቸው ማለት፣ አንድ ትንቢታዊ ምስጢር በሚፈታበት ጊዜ የሚሆነውን “የእውቀት መጨመር” “የሚያስተውሉ” ናቸው።

እርሱም አስተማረኝ፣ ከእኔም ጋር ተናገረ፣ እንዲህም አለ፤ ዳንኤል ሆይ፣ አሁን ጥበብንና ማስተዋልን ለመስጠት ወጥቼ መጥቻለሁ። በልመናህ መጀመሪያ ትእዛዝ ወጣ፣ እኔም ላሳይህ መጥቻለሁ፤ አንተ እጅግ የተወደድህ ነህና፤ ስለዚህ ቃሉን አስተውል፣ ራእዩንም አስብ። ዳንኤል 9፡22-23።

ዳንኤል ያስተውለው ዘንድ የተነገረው ራእይ የመገለጥ መልክ የሆነው “mareh” ራእይ ነው። ገብርኤል በምዕራፍ ስምንት ዳንኤል “mareh” ራእዩን እንዲያስተውል በተነገረው ጊዜ የተመደበለትን ሥራ ገና አላጠናቀቀም ነበር። በምዕራፍ ዘጠኝ ትርጓሜውን ለመጨረስ ተመልሶ መጥቶአል። በምዕራፍ ዘጠኝ ዳንኤል ከእንግዲህ በባቢሎን መንግሥት ዘመን ውስጥ አይኖርም፣ ነገር ግን በሜዶንና በፋርስ ግዛት ታሪክ ውስጥ ነው።

ገብርኤል ዳንኤልን “ነገሩን እንዲያስተውል” እና “ራእዩን እንዲመለከት” በሚያዝዘው ጊዜ፣ ዳንኤል እንዲጠቀምበት የሚፈልገውን የአእምሮ መለየት ሂደት እየለየ ነው። “እንዲያስተውል” እና “እንዲመለከት” ተብለው የተተረጎሙት ቃላት አንድ ዓይነት ዕብራይስጥ ቃል ናቸው። ያ ቃል “biyn” ሲሆን በአእምሮ መለየት ማለት ነው። “ነገር” ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል “dabar” ሲሆን “ቃል” ማለት ነው። ስለዚህ ገብርኤል ለዳንኤል፣ እንዲሁም በመጨረሻዎቹ ዘመናት ለሚወክላቸው ሰዎች፣ የእውነትን ቃል በትክክል እንዲከፍሉ እያሳወቀ ነው።

ራስህን በእውነት ቃል ትክክለኛ መንገድ በመከፋፈል፣ ለእግዚአብሔር የተፈቀደህ፣ ማፈር የማያስፈልገው ሠራተኛ ሆነህ ለመታየት ትጋ። 2 ጢሞቴዎስ 2:15።

“ጉዳይ” የሚለው ቃል ደግሞ በዳንኤል ምዕራፍ አሥር ቁጥር አንድ ውስጥ በዳንኤል የተጠቀመ ሲሆን፣ በዚያም ሶስት ጊዜ “thing” ተብሎ ተተርጉሟል።

በፋርስ ንጉሥ በቂሮስ በሦስተኛው ዓመት፣ ቤልጣሻጽር ተብሎ የተጠራው ዳንኤል አንድ ነገር ተገለጠለት፤ ነገሩም እውነት ነበር፣ የተወሰነውም ጊዜ ረጅም ነበር፤ እርሱም ነገሩን አስተዋለ፣ ራእዩንም አስተውሎ ተረዳ። ዳንኤል 10:1።

በዚያ ቁጥር፣ “ራእይ” የተባለው የመታየት ገጽታ የሆነው “ማሬህ” ራእይ ነው፤ ዳንኤልም ነገሩን (ጉዳዩን) እንዲሁም ራእዩን (“ማሬህ”) ተረድቶ ነበር። በዘጠነኛው ምዕራፍ ሀያ ሦስተኛ ቁጥር፣ ገብርኤል ዳንኤልን ጉዳዩንና ራእዩን በትክክል እንዲለይ አስተማረው፤ በአሥረኛውም ምዕራፍ የመጀመሪያ ቁጥር እርሱ ሁለቱንም፣ ጉዳዩን (ነገሩን) እና ራእዩን (“ማሬህ”) ያስተዋለ ነው። ገብርኤል በዘጠነኛው ምዕራፍ ዳንኤልን በጉዳዩ በራእዩ መካከል ያለውን ልዩነት እንዲያውቅ (በትክክል እንዲለይ) እያሳወቀው ነው። ራእዩ “ማሬህ” ራእይ ነው፤ “ጉዳይ” ወይም “ነገሩ” ደግሞ “ካዘን” ራእይ ነው።

በምዕራፍ ስምንት ውስጥ ሁለቱም ራእዮች ተለይተው ተገልጠዋል፤ ዳንኤል የ«chazon» ራእይን ለማስተዋል ስለ ተመኘ ሲሆን፣ ገብርኤል ግን ዳንኤልን የ«mareh» ራእይ እንዲያስተውል ታዘ ነበር፤ ስለዚህ ልዩነታቸው ታውቋል። ገብርኤልም ዳንኤልን ስለ “ነገሩ” እና ስለ “ራእይ” እንዲያስተውል ሥራውን ሲጀምር፣ እነርሱ ሁለት የተለያዩ ራእዮች መሆናቸውን እንዲያስተውል ለዳንኤል ያሳውቀዋል።

እርሱም አስተማረኝ፣ ከእኔም ጋር ተናገረ፣ እንዲህም አለ፤ ዳንኤል ሆይ፣ ጥበብንና ማስተዋልን እሰጥህ ዘንድ አሁን ወጥቼ መጥቻለሁ። በልመናህ መጀመሪያ ቃሉ ወጣ፣ እኔም አሳይህ ዘንድ መጥቻለሁ፤ አንተ እጅግ የተወደድህ ነህና፤ ስለዚህ ነገሩን አስተውል፣ ራእዩንም አስብ። መተላለፍን ለመፈጸም፣ ለኃጢአትም ፍጻሜ ለማድረግ፣ ለበደልም ማስተከከል ለማድረግ፣ ዘላለማዊ ጽድቅንም ለማምጣት፣ ራእይንና ትንቢትንም ለማተም፣ እጅግ ቅዱሱንም ለመቀባት፣ በሕዝብህና በቅድስት ከተማህ ላይ ሰባ ሳምንታት ተወስነዋል። እንግዲህ እወቅና አስተውል፤ ኢየሩሳሌምን ለመመለስና ለመሥራት ትእዛዝ ከሚወጣበት ጀምሮ እስከ መሲሕ አለቃው ድረስ ሰባት ሳምንታትና ስልሳ ሁለት ሳምንታት ይሆናሉ፤ አደባባይም ቅጥሩም በመከራ ዘመን እንደ ገና ይሠራሉ። ከስልሳ ሁለትም ሳምንታት በኋላ መሲሕ ይቆረጣል፣ ለራሱም አይሆንም፤ የሚመጣውም የአለቃ ሕዝብ ከተማይቱንና መቅደሱን ያጠፋል፤ ፍጻሜውም እንደ ገርፍ ይሆናል፣ እስከ ጦርነቱም መጨረሻ ድረስ ጥፋቶች ተወስነዋል። ከብዙዎችም ጋር ቃል ኪዳኑን ለአንድ ሳምንት ያጸናል፤ በሳምንቱም መካከል መሥዋዕቱንና ቍርባኑን ያስቆማል፤ በአስጸያፊ ነገሮችም መስፋፋት ምክንያት ምድሪቱን ያፈርሳታል፣ እስከ ፍጻሜውም ድረስ፤ የተወሰነውም በባድማይቱ ላይ ይፈሰሳል። ዳንኤል 9:22-27።

ገብርኤል ለዳንኤል የሰጠው ትርጓሜ የ“chazon” ራእይና የ“mareh” ራእይ ሁለቱንም ክፍሎች እንደሚወክል ዳንኤል እንዲያውቅ ፈለገ። ትርጓሜው ሁለቱንም ራእዮች ሊመለከት ነበር፤ እናም መቅደሱና ሠራዊቱ ስለተረገጡበት የሚናገረውን ራእይ፣ ከክርስቶስ በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ቀን በእጅግ ቅዱስ ስፍራ እንዲታይ ያደረገው ራእይ ላይቶ በትክክል መከፋፈል የዳንኤል ኃላፊነት ነበር።

ገብርኤል ከአርጤክስስ አዋጅ በ457 ዓ.ዓ. ጀምሮ፣ በተለይም ለአይሁድ የተመደቡ ከምሽቶችና ጠዋቶች ራእይ ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት ውስጥ “የተቆረጡ” አራት መቶ ዘጠና ዓመታት እንደሚኖሩ ያመለክታል። አሁን በተጠቀሱት ቁጥሮች ውስጥ “የተወሰነ” የሚለው ቃል ሦስት ጊዜ ተጠቅሷል፤ ነገር ግን በእነዚያ ቁጥሮች ውስጥ ሁለት የተለያዩ ዕብራይስጥ ቃላት ሁለቱም “የተወሰነ” ተብለው ተተርጉመዋል። “የተወሰነ” ተብሎ የተጠቀሰበት የመጀመሪያው ጊዜ በቁጥር ሀያ አራት ነው፤ ያም የዕብራይስጥ ቃል

“chathak” ሲሆን ትርጉሙም “መቁረጥ” ማለት ነው።

ይህ እስራኤል በአርጤክስስ ሦስተኛው አዋጅ የተጀመረ እና በክ.ዓ. 34 ዓመት በእስጢፋኖስ መውገር የሚያበቃ የፈተና ጊዜ እንደተሰጠት ያመለክታል። አራት መቶ ዘጠናው ዓመት “ተቆርጦ” ነበር፤ እናም በሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት የሚሆነው ረዘም ያለ ትንቢታዊ ትንቢት ውስጥ አጭር የሆነ ትንቢታዊ ዘመንን ይወክል ነበር። “አራት መቶ ዘጠና” የሚለው ቁጥር የፈተና ጊዜ ምልክት ነው፤ እንደ ኢየሱስ ምስክርነት ያረጋግጣል።

ከዚያም ጴጥሮስ ወደ እርሱ ቀርቦ፣ “ጌታ ሆይ፣ ወንድሜ ቢበድልኝ እኔስ ስንት ጊዜ ድረስ ይቅር ልበለው? እስከ ሰባት ጊዜን?” አለው። ኢየሱስም፣ “እስከ ሰባት ጊዜ ድረስ እንጂ አልልህም፤ ነገር ግን እስከ ሰባ ጊዜ ሰባት ድረስ ነው።” አለው። ማቴዎስ 18፡22።

ይቅርታ መስጠት መጨረሻ አለው፤ እናም ያ መጨረሻ “አራት መቶ ዘጠና” በሚለው ቁጥር ይወከላል። “አራት መቶ ዘጠናው” ዓመታት ለአይሁድ ከመዳናቸው ጀምሮ እስከ እስጢፋኖስን በድንጋይ በመውገር የፈተናቸውን የተወሰነ ዘመን ጽዋ እስኪሞሉ ድረስ ያለ የምሕረት ዘመን ይወከላል። “አራት መቶ ዘጠናው” ዓመታት ደግሞ በዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ውስጥ ከተጠቀሰው የ“ሰባት እጥፍ” ርግማን ጋር የተያያዘ ነው። መሬቱ ሰንበቶቿን እንደተደሰተች የሚጠቅሱ ሁለት ቦታዎች ብቻ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አሉ። የመጀመሪያው በዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ውስጥ ይገኛል።

እናንተም በዚህ ሁሉ ሳትሰሙኝ ብትቀሩ፣ ከእኔም ጋር በተቃራኒ መንገድ ብትመለሱ፤ እኔም ደግሞ በቀጣ ከእናንተ ጋር በተቃራኒ መንገድ እመለሳለሁ፤ እኔም፣ እኔ ራሴ፣ ስለ ኃጢአታችሁ ሰባት እጥፍ እቀጣችኋለሁ። የወንዶች ልጆቻችሁንም ሥጋ ትበላላችሁ፣ የሴቶች ልጆቻችሁንም ሥጋ ትበላላችሁ። ከፍ ያሉ መስገጃዎቻችሁንም አጠፋለሁ፣ የተቀረጹ ምስሎቻችሁንም እቆርጣለሁ፣ ሬሳችሁንም በጣዖቶቻችሁ ሬሳ ላይ እጥላለሁ፤ ነፍሴም ትጠላችኋለች። ከተሞቻችሁንም ምድረ በዳ አደርጋለሁ፣ መቅደሳቶቻችሁንም አፈርሳለሁ፤ የመዓዛችሁንም ሽታ አልሸትም። ምድሪቱንም ባድማ አደርጋለሁ፤ በእርስዎም የሚቀመጡ ጠላቶቻችሁ በእርስዎ ምክንያት ይደነቃሉ። እናንተንም በአሕዛብ መካከል እበትናለሁ፣ ሰይፍንም ከኋላችሁ እመዝገባለሁ፤ ምድራችሁም ባድማ ትሆናለች፣ ከተሞቻችሁም ፈራሽ ይሆናሉ። በዚያን ጊዜ ምድሪቱ ባድማ ሆና ሳለች፣ እናንተም በጠላቶቻችሁ ምድር ሳላችሁ፣ ሰንበቶቻችን ትደሰታለች፤ በዚያን ጊዜም ምድሪቱ ታርፋለች ሰንበቶቻችንም ትደሰታለች። ባድማ ሆና በተኛችበት ዘመን ሁሉ ታርፋለች፤ ምክንያቱም በእርስዎ ላይ በተቀመጣችሁ ጊዜ በሰንበቶቻችሁ ያላረፈችውን ያን ዕረፍት አላገኘችምና። ዘሌዋውያን 26፡27-35።

በሃያ ስድስተኛው ምዕራፍ አራት ጊዜ የተጠቀሰው የ“ሰባት ዘመን” ቅጣት፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ ሲበተኑ ምድሪቱ ከዚያ በኋላ “ሰንበቶቿን እንደምታደርግ” ያመለክታል። ዳንኤልና ሦስቱ ታማኞች በሙሴ መርገም ፍጻሜ ወደ ጠላቶች ምድር ተበትነው ነበር፤ ያም የሰባ ዓመት መበተን፣ የሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ዓመታት መበተን ምሳሌያዊ የነገር ትምህርት ነበር። ይህም ኤልያስ በኤልዛቤል ስደት ዘመን የደረሰውን የሦስት ዓመት ተኩል ድርቅ የሚመስል ትንቢታዊ የነገር ትምህርት ነበር። ያ ሦስት ዓመት ተኩል፣ ከ538 ዓ.ም. እስከ 1798 ዓ.ም. ድረስ ያለውን የጳጳሳዊ አገዛዝ አንድ ሺህ ሁለት መቶ ስልሳ ዓመታት እኩል የሆኑ ሦስት ዓመት ተኩል ትንቢታዊ ዓመታትን ይወክል ነበር። ሰባው ዓመት የ“ሰባት ዘመን” ምልክት ነበር፤ እንዲሁም ሦስቱ ዓመት ተኩል የአንድ ሺህ ሁለት መቶ ስልሳ ዓመታት ምድረ በዳ ምልክት እንደነበሩ ሁሉ። ኤርምያስ የገለጸው የዳንኤል ምርኮ ሰባ ዓመት፣ “አራት መቶ ዘጠና” ዓመታትን ይወክል ነበር።

የአባቶቻቸውም እግዚአብሔር በሕዝቡና በመኖሪያው ላይ ስለ ራራ ከማለዳ ጀምሮ እየተነሣ በመልእክተኞቹ እጅ ወደ እነርሱ ላከ። እነርሱ ግን የእግዚአብሔርን መልእክተኞች አፊዙ፣ ቃሉንም ናቁ፣ ነቢያቱንም አላግጠው አበደሉባቸው፤ እስከሚፈወስ ድረስ መንገድ እስከሌለ ድረስ በሕዝቡ ላይ

የእግዚአብሔር ቍጣ ተነሣ። ስለዚህ በቅድስተ መቅደሳቸው ቤት ውስጥ ወጣቶቻቸውን በሰይፍ የገደለውን የከለዳውያንን ንጉሥ በእነርሱ ላይ አመጣ፤ በወጣት ወንድም ሆነ በድንግል፣ በሽማግሌም ሆነ በእርጅና የተጎበጠ ሰው ላይ ምሕረት አላደረገም፤ ሁሉንም በእጁ አሳልፎ ሰጠው። ታላላቅና ታናናሾች የእግዚአብሔር ቤት ዕቃዎች ሁሉ፣ የእግዚአብሔር ቤት መዛግብት፣ የንጉሡና የመኪንንቱም መዛግብት፤ ይህን ሁሉ ወደ ባቢሎን አመጣ። የእግዚአብሔርንም ቤት አቃጠሉ፣ የኢየሩሳሌምንም ቅጥር አፈረሱ፣ አዳራሾቻችንም ሁሉ በእሳት አቃጠሉ፣ ውብ ዕቃዎቻችንም ሁሉ አጠፉ። ከሰይፍም ያመለጡትን ወደ ባቢሎን ማረካቸው፤ እስከ ፋርስ መንግሥት መንግሥት ድረስ ለእርሱና ለልጆቹ ባሪያዎች ሆኑ፤ ይህም ምድሪቱ ሰንበቶቿን እስክትደሰት ድረስ፣ በኤርምያስ አፍ የተነገረው የእግዚአብሔር ቃል እንዲፈጸም ነበር፤ ስትጠፋ በተወደመች ዘመን ሁሉ ሰንበትን አከበረች፣ ሰባ ዓመትም እስኪፈጸም ድረስ። በፋርስም ንጉሥ ቂሮስ በመጀመሪያው ዓመት፣ በኤርምያስ አፍ የተነገረው የእግዚአብሔር ቃል እንዲፈጸም፣ እግዚአብሔር የፋርስ ንጉሥ የቂሮስን መንፈስ አስነሣ፤ እርሱም በመንግሥቱ ሁሉ ውስጥ አዋጅ አወጣ፣ በጽሕፈትም እንዲሁ ብሎ አስነገረ፤ “የፋርስ ንጉሥ ቂሮስ እንዲህ ይላል፤ የሰማይ አምላክ እግዚአብሔር የምድርን መንግሥታት ሁሉ ሰጥቶኛል፤ በይሁዳም ባላቸው በኢየሩሳሌም ቤት እንድንገባለት እርሱ አዘኛል። ከሕዝቡ ሁሉ መካከል ከእናንተ ማን አለ? እግዚአብሔር አምላኩ ከእርሱ ጋር ይሁን፣ እርሱም ይውጣ።” 2 ዜና መዋዕል 36:15-23።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ምድሪቱ ሰንበቶቿን እየተደሰተች መሆኗን የሚጠቁሙት ሁለቱ ማጣቀሻዎች ብቻ ከእግዚአብሔር ሕዝብ መበተን እና ከሰባ ዓመታት ምርኮ ጋር በተያያዘ ናቸው፤ ይህም ምድሪቱ ሰንበቶቿን እንድትደሰት የሚያስችል የጊዜ ወቅትን ይወክል ነበር። ይህም አይሁድ ምድሪቱ ዕረፍትን እንድትደሰት ሳይፈቅዱላት የቀረውን የሰንበታት ብዛት ይመጣጠን ነበር። ምድሪቱ ለሰባ ዓመታት ማረፍባ፣ ምድሪቱ እንድታቀር የሚያዝዘውን ትእዛዝ ላይ የተፈጸመውን ዓመፅ ጠቅላላ ዓመታት ይወክል ነበር። ቀላል ሒሳብ እንደሚያሳየው፣ “አራት መቶ ዘጠና” ዓመታት የዓመፅ ዘመን ውስጥ ምድሪቱ ያላረፈችባቸው ሰባ ዓመታት ጠቅላላ ነበሩ።

አራት መቶ ዘጠና ዓመታት ከሁለት ሺህ ሦስት መቶው ዓመታት ተቈርጠው ለአይሁድ የምሕረት ጊዜ ሆነው ተወስነው ነበር፤ እናም ያ “አራት መቶ ዘጠና” ዓመታት ከዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ያለው “ሰባት ዘመን” መበታተን ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት አላቸው።

የ“ቻዘን” ራእይ ስለ መረገጥ የሚናገረው እና የ“ማሬህ” ራእይ በሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት መጨረሻ ስለሚታየው ገጽታ የሚናገረው እርስ በርሳቸው የተለዩ ናቸው፤ ነገር ግን ቀጥተኛ ግንኙነት አላቸው። እንደ ዳንኤል ሁሉ፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ እነዚህን ሁለቱን ራእዮች በትክክል ሊለይአቸው ይገባል፤ በተመሳሳይም ጊዜ እርስ በርሳቸው ያላቸውን ግንኙነት ሊገነዘቡ ይገባል። አይሁድ ወደ ኢየሩሳሌም ተመልሰው እንዲመጡና ከተማይቱን እንዲገነቡ ያስቻሉትን ሦስቱን አዋጆች ያስከተሉት ሰባው ዓመታት የምርኮኝነት ዘመን፣ አይሁድ ምድሪቱ ዕረፍት እንድታገኝ የተደረገውን ቃል ኪዳን በመቃወም ያሳዩትን “አራት መቶ ዘጠና” ዓመታት የዓመፅ ጊዜ ይወክላል።

ሦስተኛው አዋጅ የመመለሳቸውንና ዳግመኛ የመገንባታቸውን እድል በገለጸ ጊዜ፣ በኢየሩሳሌም ጥፋትና በመበተናቸው የተቋጨውን አለመታዘዛቸውን እንዲሁም በዚያው የጊዜ መጠን እንደተፈተኑ ሁሉ፣ “አራት መቶ ዘጠና” ዓመታት የፈተና ጊዜ ተሰጥቸው። በሁለተኛው “አራት መቶ ዘጠና ዓመታት” መጨረሻ፣ አለመታዘዛቸው እንደ ገና የኢየሩሳሌምን ጥፋትና በአሕዛብ መካከል መበተናቸውን ያመጣ ነበር።

መበተኑ የሰባው ዓመት ምርኮ ከመምጣቱ በፊት “አራት መቶ ዘጠና” ዓመታት የዓመፅ ጊዜ ነበረ፤ ከዚያም ያ የሰባው ዓመት ምርኮ ካለፈ በኋላ ሌላ “አራት መቶ ዘጠና ዓመታት” ተጨማሪ ዓመፅ ተከተለው።

የመጀመሪያው “አራት መቶ ዘጠና” ዓመታት ዘመን፣ የምድራቱን ሰባ ዓመት ዕረፍት ያመጣው፣ በኢየሩሳሌም ጥፋት ፍጻሜ ላይ ደርሶ ነበር። ከሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት ተቆርጦ የተለየው “አራት መቶ ዘጠና” ዓመታት በፍጻሜው ላይ፣ ኢየሩሳሌም እንደ ገና ጠፋች፤ ምክንያቱም ኢየሱስ ሁልጊዜ የአንድ ነገርን መጨረሻ በአንድ ነገር መጀመሪያ ይገልጣልና።

የትክክለኛው እስራኤል በትክክለኛው ባቢሎን ውስጥ የነበረው የሰባ ዓመት ምርኮኝነት የ“ሰባት ዘመናት” መበተን ምልክት ነበር፤ እንዲሁም ሲስተር ዋይት የትክክለኛው እስራኤል በትክክለኛው ባቢሎን ውስጥ የነበረው የሰባ ዓመት ምርኮኝነት የመንፈሳዊው እስራኤል በመንፈሳዊው ባቢሎን ውስጥ የነበረው የአንድ ሺህ ሁለት መቶ ስልሳ ዓመታት ምርኮኝነት ምሳሌ እንደነበረ ታስረዳለች።

“በዚህ ረዥም ዘመን ያለ ርኅራኄ በሆነ ስደት ወቅት፣ በምድር ላይ ያለችው የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን፣ በምርኮ ዘመን በባቢሎን ምርኮ ተይዘው እንደነበሩት የእስራኤል ልጆች በእውነት እንዲሁ በምርኮ ውስጥ ነበረች።” ነቢያትና ነገሥታት፣ 714።

ከ538 እስከ 1798 ድረስ ያሉት አንድ ሺህ ሁለት መቶ ስልሳ ዓመታት የ“ሰባት ዘመናት” ምሳሌ ነበሩ። በሰባው ዓመታት መጨረሻ አይሁድ ኢየሩሳሌምን ለመመለስና ለመሥራት እንዲሁም ለመልሶ ለመገንባት ተመለሱ። በሦስቱ አዋጆች ዘመን ያለው መመለሳቸው በጥቅምት 22 ቀን 1844 ክርስቶስ በእጅግ ቅዱስ ስፍራ መገለጡን ያመራው የ“mareh” ራእይ ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት መጀመሪያ (457 ዓ.ዓ.) ሆነ። ሦስቱ አዋጆች የትንቢታዊውን ዘመን መጀመሪያ አመለከቱ፤ እነርሱም በቂሮስ የመጀመሪያው አዋጅ መመለስና መገንባት ቢጀምሩም፣ ትንቢታዊው ዘመን እንዲጀምር ሦስቱም አዋጆች አስፈላጊ ነበሩ።

“በዕዝራ ሰባተኛ ምዕራፍ አዋጁ ይገኛል። ቁጥር 12-26። በሙሉ ቅርጹ የተሰጠው በፋርስ ንጉሥ አርጤክስስ በ457 ከክርስቶስ ልደት በፊት ነበር። ነገር ግን በዕዝራ 6፣14 በኢየሩሳሌም ያለው የእግዚአብሔር ቤት ‘እንደ ቂሮስና ዳርዮስ እንዲሁም የፋርስ ንጉሥ አርጤክስስ ትእዛዝ [በዳርቻ፦ “አዋጅ”] እንደ ተሠራ ተነግሮአል። እነዚህ ሦስቱ ነገሥታት አዋጁን በማስጀመር፣ እንደገና በማጽናት፣ እና በማጠናቀቅ፣ የ2300 ዓመታትን መጀመሪያ ለማመልከት ትንቢቱ የሚጠይቀውን ፍጽምና አደረሱለት። ትእዛዙ የተፈጸመበትን ዘመን 457 ከክርስቶስ ልደት በፊት እንደ ትእዛዙ ቀን በመውሰድ፣ ስለ ሰባው ሳምንታት ትንቢቱ ያቀረበው ሁሉ ዝርዝር እንደ ተፈጸመ ታየ።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 326።

ከ1798 ጀምሮ እስከ 1844 ድረስ የራእይ መጽሐፍ ሦስቱ መላእክት ወደ ትንቢታዊ ታሪክ ገቡ፤ እናም ሦስቱ አዋጆች የሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት ትንቢት መጀመሪያን እንደ ምልክት እንደቆሙ፣ እነዚያ ሦስቱ መላእክትም የትንቢቱን መደምደሚያ አመለከቱ። ትንቢታዊው ዘመን በሦስተኛው መልአክ መምጣት ተፈጸመ፤ እንዲሁም በሦስተኛው አዋጅ መምጣት እንደ ጀመረ ነበር፤ ምክንያቱም ኢየሱስ ሁልጊዜ የአንድን ነገር መጨረሻ ከመጀመሪያው ጋር ያመሳስላልና።

አይሁድ በመጀመሪያው አዋጅ መሠረት መመለስ ጀመሩ፤ በሁለተኛውም አዋጅ ታሪክ ውስጥ ቤተ መቅደሱን ፈጸሙ። ሦስተኛው መልአክ በጥቅምት 22፣ 1844 ደረሰ፤ ከዚያም ቀን በፊት ሚሊራውያን ከመንፈሳዊ ባቢሎን ወጥተው እንደገና ሊሠሩት የመጡትን መንፈሳዊ ቤተ መቅደስ ፈጽመው ነበር። ይህም ሊፈጸም የተገባው ነበር፤ ምክንያቱም በጥቅምት 22፣ 1844 የቃል ኪዳን መልእክተኛ ድንገት ወደ ቤተ መቅደሱ ሊመጣ ነበርና። ያ ቤተ መቅደስ በጥቅምት 22፣ 1844 ወደ ቃል ኪዳን የገቡት እና ጴጥሮስ ቤተ መቅደስ መሆናቸውን የሚገልጧቸው የሚለራውያን ሕዝብ ነበሩ።

እናንተ ደግሞ እንደ ሕያዋን ድንጋዮች ሆናችሁ፣ መንፈሳዊ ቤት እንድትሆኑና ቅዱስ ክብርን እንድትሆኑ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ አማካይነት በእግዚአብሔር ዘንድ የሚቀበሉ መንፈሳዊ መሥዋዕቶችን እንድታቀርቡ ትሠሩ ነው። 1 ጴጥሮስ 2፣5።

ቤተ መቅደሱን ለማንሣት ሦስት ቀን እንደሚፈጅ ክርስቶስ ስለ ገለጸ፣ የሚለራውያን ቤተ መቅደስ ከ1798 እስከ 1844 ድረስ ተሠራ፤ ይህም አርባ ስድስት ዓመታት ማለትም በትንቢታዊ አነጋገር ሦስት ቀናት ነው።

የአይሁድም ፋሲካ ቀርቦ ነበር፤ ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም ወጣ፤ በቤተ መቅደሱም ውስጥ በሬዎችንና በጎችን ርግቦችንም የሚሸጡ እና ለውጥ ገንዘብ የሚቀይሩ ተቀምጠው አገኙ። ከትንንሽም ገመዶች ጅራፍ አድርጎ ሁሉንም ከቤተ መቅደሱ አወጣቸው። በጎችንና በሬዎችንም፤ የገንዘብ ለዋጮችንም ሳንቲሞች ፈሰሰ፤ ጠረጴዛዎቻቸውንም ገለበጠ፤ ርግብ ለሚሸጡትም፡- እነዚህን ከዚህ አውጡ፤ የአባቴን ቤት የንግድ ቤት አታድርጉት አላቸው። ደቀ መዛሙርቱም፡- "ስለ ቤትህ ቅንዓት በልታኛለች" ተብሎ እንደ ተጻፈ አስታወሱ። እንግዲህ አይሁድ መልሰው፡- እነዚህን ነገሮች ስለምታደርግ ምን ምልክት ታሳየናለህ? አሉት። ኢየሱስም መልሶ፡- ይህን ቤተ መቅደስ አፍርሱ፡- በሦስት ቀንም አቆመዋለሁ አላቸው። እንግዲህ አይሁድ፡- ይህ ቤተ መቅደስ ሲሠራ አርባ ስድስት ዓመት ፈጅቶብታል፤ አንተስ በሦስት ቀን ታቆመዋለህ? አሉ። እርሱ ግን ስለ ሰውነቱ ቤተ መቅደስ ይናገር ነበር። ዮሐንስ 2፡13-21።

እህት ዋይት፣ በሚልክያስ መጽሐፍ እንደተገለጸው የኪዳኑ መልእክተኛ ድንገት ወደ ቤተ መቅደሱ በመጣ ጊዜ፣ ትንቢቱ በክርስቶስ ቤተ መቅደሱን ሲያነጻ እንደተፈጸመ ትገልጻለች፤ ይህም አሁን በዮሐንስ ከተጠቀሰው ክፍል እንደተለየ ተገልጿል።

"ቤተ መቅደሱን ከዓለም ገዢዎችና ሻጮች በማንጻት ኢየሱስ፣ ልብን ከታጢአት ርኩሰት ለማንጻት የመጣውን ተልእኮውን—ነፍስን የሚያበላሹትን የምድራዊ ምሾቶች፣ ራስ ወዳድ ምሾቶች፣ ክፉ ልማዶች—አወጀ። 'እነሆ፣ መንገድን በፊቴ ያዘጋጅ ዘንድ መልእክተኛዬን እልካለሁ፤ እናንተም የምትፈልጉት ጌታ ድንገት ወደ ቤተ መቅደሱ ይመጣል፤ የምትወዱትም የቃል ኪዳኑ መልእክተኛ፣ እነሆ፣ ይመጣል፣ ይላል የሰራዊት ጌታ። ነገር ግን የመምጣቱን ቀን ማን ይቻለዋል? በሚገለጥበት ጊዜ ማን ይቆማል? እርሱ እንደ አቅላጫ እሳትና እንደ አጣቢዎች ሳሙና ነውና፤ ብርን እንደሚያቅልጥና እንደሚያነጻ ሰው ተቀምጦ የሌዊን ልጆች ያነጻል፣ እንደ ወርቅና ብርም ያጠራቸዋል፣ ለእግዚአብሔርም በጽድቅ መባ ያቀርቡ ዘንድ። ሚልክያስ 3:1-3።" የዘመናት ምሾት፣ 161።

በዮሐንስ ምዕራፍ ሁለት የተጠቀሰው ቤተ መቅደስ ለመሥራት አርባ ስድስት ዓመት ወስዶበት ነበር፤ ኢየሱስም የፈረሰውን ቤተ መቅደስ በሦስት ቀን እንደሚያቆም ተናገረ። ከ1798 እስከ 1844 ድረስ አርባ ስድስት ዓመት ነው፤ ይህም በሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመት ትንቢት መጀመሪያ ምሳሌ ሆነው በቆሙት ሦስቱ አዋጆች የተመሰሉትን የራእይ አሥራ አራት ሦስቱ መላእክት (ቀኖች) መምጣት ይለያል። እነዚህ አርባ ስድስት ዓመታት ክርስቶስ የሚለራይትን ቤተ መቅደስ ያቆመበት ዘመን ናቸው፤ ከዚያ ጊዜ በፊት መንፈሳዊው መቅደስና መንፈሳዊው እስራኤል በመንፈሳዊቱ ባቢሎን ተረግጠው ነበርና።

በአገልግሎቱ መጀመሪያ ጊዜ በፋሲካ ወቅት ክርስቶስ ቤተ መቅደሱን ሲያነጻ፣ በሚልክያስ እንደ ተገለጸው የቃል ኪዳኑ መልእክተኛ ድንገት ወደ ቤተ መቅደሱ መምጣቱን የሚያበረክት ትንቢት እየፈጸመ ነበር። በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ቀን ክርስቶስ ድንገት ወደ ቤተ መቅደሱ መጣ፣ የፈረሰውንም ቤተ መቅደሱን ለማንሣት አርባ ስድስት ዓመታት ወስዶበት ነበር።

"ክርስቶስ መቅደሱን ለማንጻት እንደ ሊቀ ካህናታችን ወደ ቅድስተ ቅዱሳን መምጣቱ፣ በዳንኤል 8፡14 እንደተገለጸው፤ የሰው ልጅም ወደ ቀደም ዘመናት ያለው መምጣቱ፣ በዳንኤል 7፡13 እንደቀረበው፤ እንዲሁም ጌታ ወደ መቅደሱ መምጣቱ፣ በሚልክያስ እንደተነገረው፣ የአንድና የዚያው ክስተት መግለጫዎች ናቸው፤ ይህም ደግሞ ክርስቶስ በማቴዎስ 25 ባለው የአሥሩ ደናግል ምሳሌ እንደገለጸው የሙሽራው ወደ ሠርጉ መምጣት ተብሎ የተወከለ ነው።" ታላቁ ተጋድሎ፣ 426።

ቀዳሚው ቅጣ በ1798 ተፈጸመ፣ የመጨረሻውም ቅጣ መፈጸሚያ 1844 ነበር። ክርስቶስ የሚለራውያንን ቤተ መቅደስ ያቆመበት የአርባ ስድስት ዓመቱ ዘመን መጀመሪያ መጨረሻውን አሳየ፤ ምክንያቱም

መጀመሪያውም ሆነ መጨረሻው በእግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ የነበረው ቍጣ በመፈጸሙ ምልክት ተደርገው ነበርና፤ እንዲሁም ኢየሱስ ሁልጊዜ የአንድ ነገርን መጨረሻ ከመጀመሪያው ጋር ያመሳስላል።

በሚቀጥለው ጽሑፍ ላይ ገብርኤል ለዳንኤል የሰጠውን ትምህርት ጥናታችንን እንቀጥላለን።

“የራዕይ መጽሐፍ ለሕዝቡ መከፈት አለበት። ብዙዎች የታተመ መጽሐፍ እንደሆነ ተምረዋል፤ ነገር ግን እርሱ የታተመ የሆነው እውነትንና ብርሃንን ለሚጥሉ ብቻ ነው። በውስጡ የተካተቱት እውነቶች ሊታወጁ ይገባል። ሰዎችም በቅርቡ የሚፈጸሙትን ክስተቶች ለመጋጠም ዝግጅት የሚያደርጉበት እድል እንዲኖራቸው። የሦስተኛው መልአክ መልእክት ለሚጠፋ ዓለም መዳን ብቸኛው ተስፋ መሆኑን ተደርጎ ሊቀርብ ይገባል።”

“የመጨረሻዎቹ ዘመናት አደጋዎች በእኛ ላይ ደርሰዋል፤ እኛም በሥራችን ሕዝቡ ያሉበትን አደጋ እንዲያውቁ ልናስጠነቅቃቸው ይገባናል። ትንቢት የገለጠው እነዚያ ጽኑ ትዕይንቶች በቅርቡ ሊፈጸሙ ስላሉ ሳይነኩ አይቀሩ። እኛ የእግዚአብሔር መልእክተኞች ነን፤ የምናጣውም ጊዜ የለንም። ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ባልደረቦች ሊሆኑ የሚፈልጉ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ በሚገኙት እውነቶች ላይ ጥልቅ ፍላጎት ያሳያሉ። በብዕርና በድምፅ ክርስቶስ ከሰማይ መጥቶ ሊገልጧቸው የመጣውን ድንቅ ነገሮች ግልጽ ለማድረግ ይተጋሉ።” Signs of the Times, July 4, 1906.